

De rechtspositie van de audiovisuele maker binnen de NPO

27 oktober 2015 - Onderzoek uitgevoerd door IViR

Zelfstandige audiovisuele makers vormen een kwetsbare groep met gemiddeld relatief lage inkomsten en een zwakke onderhandelingspositie. Zo is te lezen in een onderzoek van het Instituut voor Informatierecht van de UvA van juli 2015. Dit onderzoek zoomt in op de taak van de publieke omroep om audiovisuele makers die bijdragen leveren aan omroepprogramma's redelijk te belonen.

¶ In **het onderzoek**, uitgevoerd door Prof. Dr. Bernt Hugenholtz, worden de redenen uiteengezet waarom zowel de onderhandelingspositie als de beloning van zelfstandige audiovisuele makers bij de publieke omroep de afgelopen tien jaar is verslechterd. Als oorzaken worden onder meer de machtsconcentratie en bezuinigingen aan de kant van de NPO genoemd, en de ontwikkeling dat de NPO een steeds breder pakket aan rechten aan zich laat overdragen door de makers.

¶ Volgens Hugenholtz zal de per 1 juli 2015 inwerking getreden Wet auteurscontractenrecht vermoedelijk slechts leiden tot een bescheiden verbetering van de sociaaleconomische positie van de makers. Ondanks de wettelijk verankerde aanspraak op een billijke vergoeding, worden geen aanknopingspunten gegeven voor de vaststelling van de hoogte van die vergoeding.

¶ Aangezien de NPO op grond van de Mediawet de publieke taak heeft om de samenleving een media-aanbod aan te bieden dat o.a. '*kwalitatief hoogstaand*' is en tevens belast is met '*het vaststellen van normen voor de honorering van freelancers*', kan de NPO verantwoordelijk worden gehouden voor het redelijk honoreren van de door haar ingezette audiovisuele makers, aldus Hugenholtz. In het verleden zijn er afspraken gemaakt over minimale honoraria door de NPO, vakbonden en belangenorganisaties. Deze 'HoCo-normen' zijn echter niet meer in gebruik door mededingingsrechtelijke obstakels, en door de voortdurende rechtenstrijd tussen deze partijen.

¶ Om het inkomstenniveau van de audiovisuele maker weer op niveau te kunnen krijgen, beveelt Hugenholtz aan om in de Mediawet expliciet op te nemen dat de NPO belast is met de taak om afspraken met belangenorganisaties over de honorering te maken.